Lietas Nr. C33208815

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2016.gada 22.jūnijā

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja J.Mauliņa
un tiesneses L.Kraule un B.Ķeire
ar sekretāri E.Ansuli

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. E/ prasībā pret SIA "/nosaukums A/" un /pers. G/ ar trešo personu AAS "/nosaukums C/" par zaudējumu solidāru piedziņu, sakarā ar /pers. E/ iesniegto apelācijas sūdzību par Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 25.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 6.janvārī /pers. E/ (turpmāk prasītāja) cēlusi Rīgas rajona tiesā prasību pret /pers. G/ un SIA "/nosaukums A/" (turpmāk atbildētāji) lūdzot piedzīt solidāri zaudējumu atlīdzību 11 000 EUR un visus tiesāšanās izdevumus (1.sējums, lietas 4.-9.lapa).

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2014.gada 26.maijā nogādājusi savu četrus gadus veco vīriešu dzimuma vācu aitu sugas suni vārdā /nosaukums B/ (turpmāk suns) uz veterināro klīniku SIA „/nosaukums A/", kas atrodas /adrese/ (turpmāk klīnika) medicīniskās palīdzības saņemšanai, jo sunim uz ādas bija parādījusies slapjā ekzēma. Suns klīnikā nodots veterinārārsta /pers. G/ medicīniskā aprūpē. Atbildētājs suni apskatīja un noteica diagnozi, taču ārstēšanas procedūras uzticēja klīnikā praktizējošajam personālam. Veicot ārstēšanu, klīnikā praktizējošās personas, nesaskaņojot to ar prasītāju, sunim ievadīja narkozi, kā rezultātā suns saļima un kļuva nekustīgs. Klīnikā praktizējošās personas noskuva sunim apmatojumu ap ekzēmas laukumiem, veica lokālo „blokādi" un ievadīja antibiotikas. Atbildētājs, kurš līdz tam nepiedalījās ārstniecisko manipulāciju veikšanā, deva norādi veikt narkozes antidota injekciju. Pēc narkozes antidota ievadīšanas suns atmodās un izskatījās apreibis, nesot nogādāts automašīnā, kas atradās klīnikas pagalmā. Dažas minūtes vēlāk sunim sākās smagi krampji, un tas nogādāts atpakaļ klīnikā. Atbildētājs notiekošajam nav pievērsis uzmanību. Reanimācijas pasākumus veicis klīnikas personāls, bet tie nav bijuši rezultatīvi un suns nobeidzās.

Pēc pasūtījuma 2014.gada 27.maijā Valsts zinātniskā institūta „Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts „BIOR" (turpmāk BIOR) Dzīvnieku slimību diagnostikas laboratorijā suņa līķim tika noņemti paraugi, lai veiktu patologanatomisko sekciju un histoloģisko izmeklēšanu.

2014.gada 9.jūnijā BIOR sastādīja dzīvnieka līķa pataloganatomiskās sekcijas Nr.29 protokolu (turpmāk protokols), kurā norādīts suņa nāves cēlonis - smaga akūta plaušu tūska un akūta sirds mazspēja, un iemesls minētajam cēlonim var būt individuāla reakcija uz narkozes un/vai antidota medikamentiem. BIOR veiktās sekcijas laikā sunim tika arī konstatēta multipla ādas ekzēma un akūts tievās zarnas iekaisums, ko var izraisīt baktēriju, vīrusu vai cita veida toksīni. Tievās zarnas iekaisums, iespējams, varēja padziļināt akūtas plaušu tūskas un akūtas sirds mazspējas veidošanos.

2014.gada 22.septembrī Latvijas Veterinārārstu biedrības Profesionālās ētikas komisijas (turpmāk Ētikas komisija) sēdē tika izskatīta sūdzība par klīnikā veiktajiem suņa ārstēšanas pārkāpumiem, uz minēto sēdi tika pieaicināts arī atbildētājs, kuram kā veterinārārstam tika uzticēta suņa ārstēšana.

2014.gada 7.oktobrī Ētikas komisija secināja, ka veicot suņa ārstēšanu, atbildētāja rīcībā ir konstatējami veterinārārsta ētikas pārkāpumi. No Ētikas komisijas protokola secinājumu 5.punkta izriet, ka lēmumu par narkozes līdzekļu izmantošanu bija jāpieņem veterinārārstam, ņemot vērā dzīvnieka ādas bojājumu plašumu, dzīvnieka temperamentu un tā sāpju slieksni, kā arī iespējamās blaknes, pirms šāda lēmuma pieņemšanas saprotamā veidā tas jāizskaidro klientam. Atbildētājs un klīnikas personāls prasītāju nav informējuši par narkozes līdzekļu medikamentu izmantošanu sunim un ar to saistītajām iespējamām blaknēm.

Atbilstoši Veterinārmedicīnas likuma 57.panta trešās daļas prasībām ne atbildētājs, ne arī tā vadītais klīnikas personāls nav izvērtējis anestēzijas veikšanas nepieciešamību.

Suņa ārstēšanas brīdī tā turētājs bija atbildētājs un klīnika, kuri pamatojoties uz Dzīvnieku aizsardzības likuma 12.panta pirmajā daļā noteikto, par Dzīvnieku aizsardzības likuma pārkāpumiem ir saucami pie likumā noteiktās atbildības, tostarp pie civiltiesiskās atbildības par likuma pārkāpumu rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu.

Praktizējoša veterinārārsta pienākums ir ievērot veterinārmedicīniskās prakses standartus un profesionālo ētiku, tostarp, Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksa 2.2.punktā noteikto pienākumu informēt dzīvnieka īpašnieku par sedācijas nepieciešamību un tās iespējamām blaknēm.

Veterinārārsta specialitāte uzliek dažādus juridiskus vai morālus pienākumus attiecībā uz dzīvniekiem un klientu, un veterinārārsti ir atbildīgi par šo pienākumu izpildi. Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksa 1.1.punktu, kurā noteikts, ka veterinārārsti nodrošina, ka klientam var tikt izmaksāta atbilstoša kompensācija par nelabvēlīgu reakciju/blakusefektu/ blakni, kas radusies kļūdas, nolaidības vai bezdarbības rezultātā pakalpojuma sniegšanas laikā, prasītāja norāda, ka klienti ir tiesīgi sagaidīt pienācīgu kompensāciju pamatotas prasības gadījumā.

Ne atbildētājs, ne klīnikas personāls nekonstatēja sunim tievās zarnas iekaisumu, kas varēja padziļināt akūtas plaušu tūskas un akūtas sirds mazspējas veidošanos, tādējādi neizvērtējot un neinformējot prasītāju, kā sunim ievadītā narkoze varētu ietekmēt tā ārstēšanu un veselības stāvokli. Atbildētājam kā sertificētam veterinārārstam un klīnikas personālam bija jānovērtē visi riski suņa ārstēšanā, ņemot vērā suņa veselības stāvokli, un jāinformē par to prasītāja, kā arī jāparedz iespējamās kaitīgās sekas. Neveicot minētās darbības, atbildētājs ir pārkāpis Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksa 2.2.punktu, un kopā ar klīnikas personālu pieļāvis prettiesisku bezdarbību un nolaidību suņa ārstēšanā. Turklāt, kad prasītāja atgriezās klīnikā, un sunim bija sākušies smagi krampji, atbildētājs redzēja šo situāciju, bet nepievērsa tam uzmanību un pameta ārstniecības iestādi, bet nepieciešamos ārstēšanas pasākumus veicis klīnikas personāls. Tas liecina par bezatbildīgu attieksmi pret savu veterinārārsta profesionālo pienākumu izpildi. Prasītāja uzskata, ka viņai kā suņa īpašniecei ir tiesības saņemt no atbildētāja un klīnikas nodarīto zaudējumu atlīdzību sakarā ar suņa nobeigšanos.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 10.septembra noteikumu Nr.768 „Prasības veterinārmedicīniskās prakses iestādēm un

veterinārmedicīniskā pakalpojuma sniedzējiem, to reģistrācijas un reģistrācijas anulēšanas kārtība" (turpmāk MK noteikumi) 3.punktu veterinārmedicīniskā pakalpojuma sniedzējs ir sertificēts veterinārārsts, kurš strādā veterinārmedicīniskās prakses iestādē individuāli vai sadarbībā ar citiem veterinārārstiem. Savukārt noteikumu 5.punktā ir noteikti veterinārmedicīniskās prakses iestāžu veidi, starp kuriem cita starpā ir ambulatora un stacionāra veterinārmedicīniskās prakses iestādes, kurās dzīvniekam sniedz diagnostisko un ārstniecisko palīdzību, kā arī veic ārstnieciskas, profilaktiskas un veselību veicinošas procedūras vai manipulācijas. Tādējādi minētās normas izpratnē klīnika ir atzīstama par veterinārmedicīniskās prakses iestādi.

Atbildētāja darbavieta ir klīnika SIA „/nosaukums A/", kur prakses vieta ir vēl 16 veterinārārstiem. Tādējādi atbildētājs kā veterinārārsts praktizē veterinārmedicīniskās prakses iestādē – klīnikā, sadarbībā ar citiem veterinārārstiem.

Tā kā prasītāja nogādāja suni klīnikā, un suns tika nodots medicīniskā aprūpē klīnikas veterinārārstam - atbildētājam, taču medicīnisko palīdzību sunim sniedza ne tikai atbildētājs, bet arī klīnikas personāls, naudas summas samaksa par medicīniskajiem pakalpojumiem tika veikta klīnikai, nav nošķirama klīnikas un atbildētāja atbildība. Līdz ar to atbildētājs un klīnika ir solidāri atbildīgi par zaudējumu atlīdzības summas samaksu.

Ņemot vērā, ka sunim bija izdota Latvijas Kinoloģiskā federācija (turpmāk LKF) ciltsrakstu apliecība un suns bija apmācīts, prasītāja suņa audzināšanā un attīstībā ir ieguldījusi ievērojamu naudas līdzekļu apmēru. Saskaņā ar LKF sagatavoto aprēķinu nodarīto zaudējumu apmērs, sakarā ar suņa nobeigšanos, sastāda 11 111,18 EUR.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1635.panta pirmo daļu, 1645., 1674., 1775., 1779.pantu, Veterinārmedicīnas likuma 56.panta 7.punktu, Dzīvnieku aizsardzības likuma 12.panta pirmo daļu, Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksa 1.1., 1.5., 2.2.punktu, Ministru kabineta 2013.gada 10.septembra noteikumu Nr.768 "Prasības veterinārmedicīniskās prakses iestādēm un veterinārmedicīniskā pakalpojuma sniedzējiem, to reģistrācijas un reģistrācijas anulēšanas kārtība" 3.punktu.

Atbildētāji /pers. G/ un SIA "/nosaukums A/" tiesā iesnieguši rakstveida paskaidrojumus (1.sējums, lietas 53.-60.lapa), norādot, ka prasību neatzīst, jo tā nav pamatota un pierādīta.

Neapstrīd faktu, ka 2014.gada 26.maijā prasītāja, jau ilgstoši būdama klīnikas kliente un līdz ar to būdama informēta un pieredzējusi pakalpojumu saņēmēja, vērsās pie veterinārārsta ar viņai piederošo četrus gadus veco vīriešu dzimuma vācu aitu suni veterinārmedicīniskās palīdzības saņemšanai ar aizdomām par slapjo ekzēmu uz suņa ādas. No civiltiesiskā aspekta, prasītāja stājas tiesiskās attiecības nevis ar ārstu personīgi, bet gan ar juridisku personu klīniku, kuru savas kompetences robežās pārstāvēja konkrēti tās oficiāli darbinieki.

Ārsts /pers. G/ apsekoja dzīvnieku plkst. 21:20, konstatēja diagnozi – mitrais dermatīts. Mitrais dermatīts izpaužas kā spīdīgi, niezoši pleķi bez apmatojuma uz dzīvnieka ķermeņa. To lielums un daudzums ir variabls. Kopīgā pazīme ir ātra progresija. Suns niezošo vietu sāk laizīt, kasīt, tādējādi traumējot ādu vēl vairāk, kas veicina ādas iekaisuma ātro attīstību un izplatību. Ārstēšanu jāveic, apcērpot apmatojumu ap iekaisušo ādas laukumu, un pārbaudot, vai uz dzīvnieka ķermeņa nav vēl citi slēpti iekaisuma laukumi.

Ārsts sunim noteica diagnozi, nosvēra dzīvnieku, aprakstīja anamnēzi un paredzamo ārstēšanu, un izskaidroja gan slimības gaitu, gan ārstēšanas procedūru, gan narkozes nepieciešamību, ievērojot objektīvus apstākļus - suņa šķirni, izmērus, iespējamo raksturu, nepatīkamās reakcijas apmatojuma skūšanas procesā. /pers. G/ bija nepieciešams ilgstoši pārliecināt prasītāju par narkozes klīnisko un drošības nepieciešamību, lai maksimāli palīdzētu arī dzīvniekam.

Medicīniskās kartiņas vāks satur visām tām viendabīgu standarta tekstu, kuram seko prasītājas personisks paraksts par iepazīšanos ar to.

Ētikas komisijas sēdes 2014.gada 7.oktobra protokolā norādīts, ka /pers. G/ un viņa klīnikas personāls izvēlējušies pareizu rīcību mitrā dermatīta ārstēšanai, jo mitrā dermatīta gadījumos apmatojums ir jānoskuj, lai ierobežotu infekcijas izplatīšanos, kā arī lai vieglāk būtu kopjami bojātie ādas laukumi turpmākajā ārstēšanas kursā. Mitrais dermatīts bieži vien ir ļoti sāpīgs process, tāpēc lēmums par sedācijas nepieciešamību dzīvniekam, ir jāpieņem ārstējošam veterinārārstam, izvērtējot bojājumu plašumu, dzīvnieka temperamentu, sāpju slieksni un iespējamās kontrindikācijas, pirms tam par to informējot dzīvnieka īpašnieku. Līdz ar to uzskata, ka prasītāja kā suņa īpašniece saņēma visu nepieciešamo informāciju par gaidāmo sedāciju un bija informēta par blaknēm, kādas var rasties dzīvniekam individuāli, pielietojot konkrēto ārstniecības preparātu.

Konkrētajos apstākļos tika pielietots Ketamin 10% šķīdums injekcijām suņiem un kaķiem un Sedin 1 mg/ml šķīdums injekcijām suņiem un kaķiem, tā pielietošanas devas aprēķinot, izejot no dzīvnieka ķermeņa masas. Ketamin lietošanas instrukcijā ir norādītas nevēlamās blakusparādības (kādas ir jebkuram medikamentam) - elpošanas traucējumi, sirdsdarbības paātrināšanās, asinsspiediena paaugstināšanās, kam seko hemorāģiskās diatēzes palielināšanas, palielināta siekalošanās, paaugstināta jutība, sevišķi paaugstināta skaņas jutība anestēzijas pamošanās un atgūšanās fāzē, paaugstināts muskulatūras tonuss.

Sedin lietošanas instrukcijā norādīts uz devām, kādas pielietojamas attiecīgās masas dzīvniekam, kā arī norādīti īpaši brīdinājumi (kā jebkuram medikamentam) par nevēlamām blaknēm, kas var rasties pēc preparāta ievadīšanas.

Pēc nepieciešamo injekciju izdarīšanas dzīvnieka veterinārmedicīnisko aprūpi turpināja apmācīts personāls - veterināra asistents /pers. L/. Pēc veikto manipulāciju un antibakteriālo/pretiekaisuma līdzekļu Bicormcin LA, pretiekaisuma līdzekļa Depedin, Lidokain kā lokāla anestezējoša līdzekļa pielietošanas un lokāla pretiekaisuma līdzekļa Fatroximin pielietošanas (kuru izmantošanas ārstniecībā laikā suns atradās pastāvīgā veterinārārsta uzraudzībā bez jebkādām negatīvu blakņu vai iespējamo risku izpausmēm), atbilstoši dzīvnieka ķermeņa masai, tika ievadīts attiecīgs antidots Atipazole 5 mg/ml, ko lieto, lai atceltu medetomidīna un deksmedetodīna sedācijas efektu suņiem un kaķiem.

Kā vienīgā kontrindikācija šī medikamenta ievadīšanai norādīta tā nelietošana, ja konstatēta pastiprināta jutība pret aktīvo vielu vai pret kādu no palīgvielām, kā arī to nelieto dzīvniekiem ar aknu, nieru vai sirds slimībām, kādas konkrētajam dzīvniekam netika diagnosticētas. Kā iespējamās blakusparādības norādīta pārejoša hipotensija, retos gadījumos var novērot hiperaktivitāti, tahikardiju, siekalošanos, netipisku vokalizāciju, muskuļu trīcēšanu, vemšanu, paātrinātu elpošanu, nekontrolētu urinēšanu un defekāciju. Atipamezolu ievada 15-60 minūtes pēc medetomidīna vai deksmedetomidīna injekcijas, kas tika ievērots. Kā īpašs brīdinājums norādīts, ka pēc zāļu ievadīšanas dzīvniekam jānodrošina atpūta klusā vietā, jāpārliecinās par normāla rīšanas refleksa atjaunošanos.

Suns procedūru pārcieta bez jebkādām problēmām, un neatbilst patiesībai prasītājas sūdzībās, iesniegumos, anamnēzē BIOR dzīvnieku slimību diagnostikas laboratorijai un prasības pieteikumā norādītais, ka dzīvnieks pēc antidota ievadīšanas atmodās un nevarēja piecelties, tāpēc viņu, turot rokās, aiznesa līdz automašīnai, jo pēc klīnikas darbinieku novērojumiem suns pats patstāvīgi nogājis ceļu no klīnikas līdz automašīnai.

Turklāt starp dokumentiem, ko norādījusi prasītāja un tajos iekļauto informāciju vērojamas ļoti būtiskas pretrunas. BIOR anamnēzē dzīvnieku slimību diagnostikas laboratorijai noradīts, ka "pēc visām manipulācijām sunim ievadīja narkozes antidotu un dzīvniekam sākās īslaicīgas, vieglas krampju lēkmes. Suns nevarēja piecelties, tāpēc viņu, turot rokās, aiznesa līdz automašīnai. Dažas minūtes pēc aizbraukšanas no klīnikas sunim parādījās smagi krampji, tāpēc īpašnieki ar dzīvnieku ātri atgriezās klīnikā, kur veica reanimācijas pasākumus (diazepāms, sirds stimulējošie līdzekļi, urīndzenošie līdzekļi). Tomēr reanimācijas pasākumi nesniedza vēlamo efektu un suns nobeidzās." Savukārt prasības pieteikumā norādīts, ka "suns atmodās un izskatījās apreibis un nesot tika nogādāts automašīnā, kas atradās klīnikas pagalmā. Dažas minūtes vēlāk sunim sākās smagi krampji, un tas nogādāts atpakaļ klīnikā. /pers. G/ notiekošajam nepievērsa uzmanību. Reanimācijas pasākumus veica klīnikas personāls, bet tie nebija rezultatīvi un suns nobeidzās". Bet 2014.gada 17.jūnija iesniegumā norādīts, ka ārste ir sniegusi paskaidrojumus - atbildes prasītājai uz uzdotajiem jautājumiem par veiktajām

manipulācijām. Pašrocīgi norādīts, ka "mēs ar vīru aizvedām suni līdz mašīnai, iesēdinājām viņu tajā, bet pēkšņi viņš iekaucās un nokrita; sunim sākās konvulsijas." Tas liecina par prasītājas nekonsekvenci savos prasījuma pamatojumos.

Dr. /pers. G/ bija savu darba maiņu pabeidzis, un suns pēc atgriešanās plkst.22:30 (iepriekš minētās manipulācijas tika veiktas mazāk kā stundas laikā, jo iepriekšējā ierašanās un palīdzības sniegšana fiksēta plkst. 21:20) tika nodots sertificētas veterinārārstes /pers. M/ kompetentā uzraudzībā un veterinārajā aprūpē.

Pēc anamnēzes klīniski tika uzstādīta darba diagnoze "epilepsija", ņemot vērā klīnisko ainu: tahikardiju, muskuļu kontrakcijas, apgrūtinātu elpošanu, zemu asinsspiedienu, vāju pulsu, ģīboni, izteiktus krampjus, jo citas patanatomiskas izmaiņas dotajā brīdī netika konstatētas. Dzīvniekam nekavējoties tika sniegta adekvāta veterinārmedicīniskā palīdzība, situācijas īslaicīgi uzlabojās, suns nevienu brīdi netika atstāts bez uzraudzības, taču 27.05.2014. plkst. 00:05 iestājās kollapss, līdz ar ko tika nekavējoties uzsākta attiecīga terapija, dzīvnieks tika intubēts, tika pielietota mākslīgā elpināšana, bet diemžēl iestājās dzīvnieka nāve.

No 2014.gada 7.oktobra Ētikas komisijas sēdes protokola lietā Nr.l nepārprotami izriet, ka komisija nesaskata /pers. G/ un viņa klīnikas personāla rīcībā tiešus profesionālus un Veterinārmedicīnas likuma pārkāpumus un tā piekrīt BIOR pārskata atzinumam, ka dzīvnieka nāves iemesls var būt individuāla reakcija uz narkozes un/vai narkozes antidota medikamentiem. Līdz ar to faktiskais dzīvnieka nāves iemesls nav precīzi noskaidrots un ir sniegts tikai pieļāvuma formā.

Prasītājas prasījums vērsts pret atbildētājiem, uzskatot, ka zaudējumus 11 000 EUR apmērā radījusi nevis dzīvnieka bojāeja, bet gan apstāklis, ka atbildētājs /pers. G/ un SIA „/nosaukums A/" personāls neesot prasītāju informējuši par narkozes līdzekļu medikamentu izmantošanu sunim un ar to saistītajām blaknēm, jo prasībā dota atsauce uz sabiedriskas organizācijas Veterinārārstu biedrības Ētikas kodeksa pārkāpumiem. Ētikas komisijas secinājumiem nevar būt pierādījuma nozīme civilprocesā, jo tie nesatur ekspertu atzinumu, bet gan atsevišķu personu viedokli par izskatāmo jautājumu, un nevar kalpot par prasības pamatu.

Iebilst pret Ētikas komisijas konstatēto un norāda, ka nekādi Ētikas kodeksa 2.2.punkta pārkāpumi nedz no atbildētāja /pers. G/, nedz no klīnikas puses netika pieļauti. Pati prasītāja savos iesniegumos ir atzinusi, ka ir uzdevusi jautājumus, uz kuriem ir saņēmusi atbildes, taču to, kādā veidā sniedzama palīdzība, tajā skaitā par narkozes un antidota pielietošanu, lēmumu pieņem pats veterinārārsts, nevis klients, izejot no dzīvnieka labturības un aizsardzības prasībām.

Veicot suņa ārstēšanu, atbilstoši Veterinārmedicīnas likuma 57. [1] panta trešās daļas prasībām, atbildētājs ir izvērtējis, ka mitrā dermatīta skartās ādas vietas ir sevišķi jutīgas un dzīvnieka iespējamās ciešanas nevar kupēt ar uzpurni, kā to piedāvājusi savos atsevišķos rakstos prasītāja. Tādējādi prasība par zaudējumu atlīdzību sakarā ar ētikas pārkāpumiem ir nepamatota un nepierādīta un balstās tikai uz pašas prasītājas apgalvojumiem, kas ir pretēji rakstveida pierādījumiem. Uzskata, ka nekādi zaudējumi it kā informācijas nepietiekamas sniegšanas rezultātā prasītājai nav radušies, un lietā nav konstatējami civiltiesiskās atbildības priekšnosacījumi.

Attiecībā uz BIOR konstatēto tievās zarnas iekaisumu, sunim netika novērota caureja un asins piejaukums fekālijās. Līdz ar to, pati prasītāja nesniedza šādas ziņas ārstam anamnēzē, un arī ārstam nebija iespēja tās novērot un diagnosticēt. Turklāt BIOR atzinumā pieļāvuma formā norādīts, ka šis zarnu iekaisums varēja izraisīt dzīvnieka vispārējo pašsajūtas pasliktināšanos un ēstgribas traucējumus (par ko vajadzēja ziņot pašai prasītājai), un hemorāģiskais enterīts, iespējams, varēja padziļināt akūtas plaušu tūskas un akūtas sirds mazspējas veidošanos.

Uzskata, ka pie šādiem apstākļiem prasītājai nav nekāda pamata saņemt jebkādu zaudējumu atlīdzinājumu. Turklāt zaudējumu summa 11 000 EUR nav ne pamatota, ne pierādīta. Zaudējumu summu veidojusi pilnīgi tam nekompetenta organizācija, izmantojot nevis novērtēšanas principus, suņa vērtības noteikšanai, bet gan nosacīta ar „ieguldījumu metodi", saskaitot suņa iegādes, barošanas, vakcinācijas, attārpošanas, apstrādes pret blusām, dalības izstādēs, vaislas atlases pārbaudes, aprīkojumu starptautiskās universālās apmācības apguvei kopsummu, kas neatbilst dzīvnieka tirgus vērtībai.

LKF ir biedrība, kas atbilstoši tās kompetencei, nav tiesīga sniegt izziņas par dzīvnieku novērtējumu naudas izteiksmē. Atbilstoši Civilprocesa 93.panta prasībām neviens no uzrādītajiem naudas izdevumiem nav pamatots ne ar kādiem pierādījumiem, līdz ar ko faktiski šī summa ir prasītājas subjektīva vēlme. Turklāt nepamatoti prasība celta solidāri pret atbildētājiem, jo suņa ārstēšanu veica gan dr. /pers. G/, gan konkrēts klīnikas personāls - veterinārārsta asistente /pers. L/, veterinārārste /pers. M/, taču līgumiskajās attiecībās prasītāja stājās ar juridisku personu SIA „/nosaukums A/". Katru no suņa ārstēšanā veiktajām darbībām (veterinārmedicīnisko ārstniecības procesu) veica konkrēts darbinieks, kas sastāv darba tiesiskajās attiecībās ar klīniku. Līdz ar to, nepastāv solidāras atbildības pamats.

2015.gada 17.martā lieta, saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.1 pantu, nodota izskatīšanai Kuldīgas rajona tiesai (1.sējums, lietas 52.lapa).

Ar Kuldīgas rajona tiesas 2015.gada 10.septembra lēmumu pieaicināta kā trešā persona bez patstāvīgiem prasījumiem atbildētāja pusē AAS "/nosaukums C/" (1.sējums, lietas 85.lapa).

Trešā persona AAS "/nosaukums C/" rakstveida paskaidrojumos (1.sējums, lietas 91.-94.lapa) norāda, ka 2013.gada 14.oktobrī ar SIA „/nosaukums A/" tika noslēgts Profesionālās apdrošināšanas līgums, polise Nr.4999678101 (turpmāk Apdrošināšanas līgums), ar darbības periodu no 2013.gada 8.novembra līdz 2014.gada 7.novembrim. Ar Apdrošināšanas līgumu tika apdrošināta atbildētāja SIA „/nosaukums A/" veterinārārstu - speciālistu, t.sk. atbildētāja /pers. G/ profesionālā civiltiesiskā atbildība. Atbilstoši Apdrošināšanas līguma noteikumiem limits vienam apdrošināšanas gadījumam noteikts LVL 10 000,00 (14 228,72 EUR) apmērā, bet pašrisks vienam apdrošināšanas gadījumam LVL 100,00 (142,29 EUR) apmērā.

Pienākums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību iestājas tikai Apdrošināšanas līgumā noteiktajos gadījumos, ja iestājās apdrošinātais risks un nav iestājušies izņēmuma gadījumi, kuru dēļ radušos zaudējumus apdrošinātājs nesedz. Saskaņā ar noslēgtā Apdrošināšanas līguma noteikumiem, tika apdrošināta Apdrošināšanas līgumā norādīto speciālistu profesionālā civiltiesiskā atbildība, t.sk. atbildētāja /pers. G/. Apdrošinātais risks - apdrošinātā profesionālā kļūda vai nolaidība, kuras rezultātā nodarīti zaudējumi trešajai personai.

Atbilstoši Apdrošināšanas līguma noteikumu 5.11.punktā noteiktajam, netiek atlīdzināti zaudējumi, kas tieši vai netieši cēlušies apdrošinātā, apdrošinājuma ņēmēja vai paša cietušā ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ un/vai apdrošinātajam rupji pārkāpjot valsts vai pašvaldības institūciju izdotos tiesību aktus, profesionālo darbību regulējušos tiesību aktus, standartus.

Atbildētājs/pers. G/ kategoriski iebilst pret prasītājas izvirzīto prasību atlīdzināt zaudējumus par veterinārās ārstniecības pakalpojumu sniegšanas laikā bojā gājušo suni. Tādējādi, trešās personas pienākums veikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu var iestāties tikai, ja tiks konstatēta atbildētāja /pers. G/ profesionālā kļūda vai nolaidība, kas izpaudusies kā viegla neuzmanība Civillikuma 1646.panta izpratnē, kuras rezultātā nodarīti zaudējumi prasītājai.

Viņu rīcībā nav pierādījumu, ka atbildētājs /pers. G/, sniedzot veterinārās ārstniecības pakalpojumus, būtu pieļāvis vieglu neuzmanību, t.i., profesionālo kļūdu, kā rezultātā gājis bojā prasītājai piederošais suns. Prasītājas veikto zaudējumu aprēķinu uzskata par paviršu un nepamatotu, jo aprēķinam nav pievienoti dokumenti, kas pamatotu aprēķina atbilstību faktiskajiem prasītājas izdevumiem.

Uzskata, ka prasītāja nav pierādījusi atbildētāju vainojamību prasītājai piederošā suņa bojā ejā, kā arī nodarīto zaudējumu apmēru un līdz ar to uzskata, ka prasība nav pamatota un ir noraidāma pilnā apmērā.

Ar Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 25.janvāra spriedumu prasība noraidīta piedzenot no /pers. E/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 26,27 EUR (2.sējums, lietas 144.-151.lapa).

Tiesa ņēmusi vērā, ka saskaņā ar Civillikuma 1672.pantu, solidāras saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1674.pantu, pēc likuma solidāra saistība nodibinās, kad izpildījuma priekšmets ir nedalāms, un proti, kad tas ir vai nu kāda darbība, vai bezdarbība, tāpat arī kad kāda lieta vairākām personām kopīgi uzticēta glabājumā, patapināta, izīrēta vai ieķīlāta.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.768 "Prasības veterinārmedicīniskās prakses iestādēm un veterinārmedicīniskā pakalpojuma sniedzējiem, to reģistrācijas un reģistrācijas anulēšanas kārtība" 3. un 21.2.punktu, Veterinārmedicīnas likuma 55.panta 3.punktu, veterinārmedicīniskā pakalpojuma sniedzējs – sertificēts veterinārārsts, var izvēlēties, vai viņš savus pakalpojumus veterinārmedicīniskās prakses iestādē sniedz individuāli pēc vienošanās ar dzīvnieka īpašnieku, vai kā juridiskas personas reģistrēts darba ņēmējs, kur par veicamo darbu un darba algu veterinārārsts vienojas ar savu darba devēju.

Tiesa konstatējusi, ka atbildētājs /pers. G/ kā savu veterinārmedicīniskās prakses iestādi ir norādījis SIA "/nosaukums A/", ar kuru ir noslēdzis darba līgumu un kurā ir pieņemts darbā par veterinārārstu.

Lietā nav strīda, ka prasītāja pakalpojuma saņemšanai bija griezusies SIA „/nosaukums A/", kurā uz darba līgumu pamata strādājošas konkrētas veterinārmedicīnisko pakalpojumu sniedzošas personas, atbilstoši sastādītajam Darba grafikam 2014.gada 26.maijā veica prasītājai piederošā suņa ārstēšanu. Tādējādi prasītāja ir stājusies līgumiskās attiecībās ar veterinārmedicīniskās prakses iestādi – SIA "/nosaukums A/", kas noteikusi veterinārmedicīniskā pakalpojuma sniedzēju – /pers. G/, kurš veicis sākotnējo suņa apskati, noteicis slimības diagnozi un ārstēšanas veidu. Savukārt, turpmākās darbības suņa ārstēšanā ir veikuši citi SIA „/nosaukums A/" darbinieki.

Atbilstoši Civillikuma 1782.pantam atbildība par veterinārmedicīniskā pakalpojuma sniegšanā nodarbināto personu spējām un noderību izpildīt viņiem uzliekamos pienākumus, gulstas uz šo personu darba devēju, kas konkrētās lietas ietvaros ir SIA "/nosaukums A/". Savukārt SIA "/nosaukums A/", atbilstoši Darba likuma 86.pantam ir tiesības vērties pret saviem darbiniekiem par zaudējumu atlīdzību. Tādējādi, pamatojoties uz apstākli, ka atbildētājs /pers. G/ veterinārmedicīniskās prakses iestādē – SIA "/nosaukums A/" ir nodarbināts uz darba līguma pamata, tad par zaudējumiem, kurus viņš kā darba ņēmējs ir nodarījis trešai personai ir atbildīga SIA "/nosaukums A/" kā darba devējs. Tā kā atbildētājs /pers. G/ nav sniedzis veterinārmedicīniskos pakalpojumus kā individuāls darba veicējs, prasība par solidāru radīto zaudējumu piedziņu no /pers. G/ ir celta nepamatoti.

Tiesa norādījusi, ka izlemjot jautājumu par atbildētāju solidāru atbildību, nav izšķirošas nozīmes Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksa 1.5.punktā noteiktajai veterinārārsta vispārējai atbildībai par palīgpersonālam uzticētā uzdevuma izpildi, jo pastāvot darba tiesiskajām attiecībām un darba dēvēja pienākumam atbildēt par savu darbinieku nodarītajiem zaudējumiem trešai personai, arī šādā gadījumā veterinārārsta darbību tiesiskums un secīgi personiskās atbildības pamats, uzticot kādu darba uzdevumu veikšanu palīgpersonālam, ir izvērtējams darba devēja un darbinieka savstarpējo civiltiesisko attiecību ietvaros.

Tiesa atzinusi, ka izvērtējot atbildētājas SIA "/nosaukums A/" rīcību sniedzot prasītājai veterinārmedicīniskos pakalpojumus, ir izvērtējama atbildētāja darbinieku, tostarp atbildētāja /pers. G/ veikto darbību atbilstība normatīvo aktu prasībām.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka tiesību aizskāruma gadījumā zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas, ja tiek konstatēta: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) kaitējuma esamība; 3) cēloniskais sakars starp kaitējumu un neatļauto darbību (K.Torgāns. Saistību tiesības. I.daļa. Mācību grāmata.-Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209.lpp.).

Tādējādi izvērtējot celtās prasības par zaudējumu piedziņu pamatotību, primāri ir konstatējama atbildētāja SIA "/nosaukums A/" prettiesiskās rīcības esamība un tikai šādas rīcības konstatēšanas gadījumā, ir izvērtējama zaudējumu esamība un to apmērs.

Starp pusēm nav strīda, ka prasītājai 2014.gada 26.maijā SIA "/nosaukums A/" ir sniegti veterinārmedicīnas pakalpojumi – veikta prasītājai piederošā suņa ārstēšana. Tāpat starp pusēm nav strīda par to, ka veiktās ārstēšanas procesa laikā ir iestājusies suņa nāve.

Kā izriet no Latvijas vetārstu biedrības Profesionālās ētikas komisijas sēdes protokolā norādītā, tad Ētikas komisija ir atzinusi, ka atbildētājs /pers. G/ un viņa klīnikas personāls ir izvēlējušies pareizu rīcību mitrā deramatīta ārstēšanai, jo mitrā dermatīta gadījumos apmatojums ir jānoskuj, lai ierobežotu infekcijas izplatību, kā arī lai vieglāk būtu kopjami bojātie ādas laukumi turpmākajā ārstēšanas kursā. Atzīstot par pareizu prasītājai piederošā suņa ārstēšanas procesu, tostarp narkozes līdzekļu izmantošanu, Ētikas komisija ir norādījusi, ka narkozes līdzekļi tika izmantoti dzīvnieka sedācijai tāpēc, ka bieži vien mitrais dermatīts ir ļoti sāpīgs process un dzīvnieki bez sedācijas nespēj paciest apmatojuma noskūšanu un bojātās ādas apstrādi.

Tiesa, izvērtējot Latvijas veterinārārstu biedrības Profesionālās ētikas komisijas sēdes protokolā norādīto, ņēmusi vērā, ka šīs komisijas locekļus, atbilstoši Latvijas veterinārārstu biedrības statūtu 10.nodaļai, ievēlē Latvijas Vetārstu biedrības biedri, kas saskaņā ar Latvijas veterinārārstu biedrības statūtu 4.nodaļu ir veterinārārsta kvalifikāciju ieguvušie veterinārārsti. Tādējādi veterinārmedicīnas jomas speciālisti, ievēlot konkrētas personas, atbilstoši Latvijas veterinārārstu biedrības profesionālās ētikas komisijas nolikuma 2.punktam, ir atzinuši šīs personas par kompetentām ētiska un profesionāla rakstura konfliktu risināšanā.

Līdz ar to, tiesai nav bijis pamata apšaubīt Latvijas veterinārārstu biedrības Profesionālās ētikas komisijas viedokli par to, ka suņa ārstēšana, tostarp lēmums par narkozes līdzekļu izmantošanu dzīvnieka sedācijai sunim konstatētā mitrā dermatīta ārstēšanā, no atbildētāja puses ir veikta pareizi. Savukārt par to, ka suņa ārstēšanas procesā būtu izmantoti Latvijas Republikas veterināro zāļu reģistrā nereģistrēti narkozes līdzekļi un/vai tie pielietoti neatbilstoši dzīvnieka sugai, paredzētajām zāļu devām, lietošanas veidam vai paņēmienam, starp pusēm nav strīda.

Izvērtējot BIOR Diagnostikas centra testēšanas pārskatā (turpmāk testēšanas pārskats) norādīto, ka suņa slimības cēlonis ir smaga akūta plaušu tūska un akūta sirds mazspēja un testēšanas pārskata komentāros norādīto, ka dzīvnieka akūtas plaušu tūskas un akūtas sirds mazspējas iemesls var būt individuāla reakcija uz narkozes un/vai narkozes antidota medikamentiem, kuru iespējams varējis padziļināt sunim sekcijas laikā konstatētais hemorāģiskais enterīts (tievās zarnas iekaisums), tiesa atzinusi, ka vispirms saskaņā ar testēšanas pārskatā norādīto, tikai pieļāvuma formā ir atzīts, ka sunim konstatētie veselības traucējumi ir radušies kā reakcija uz narkozes un/vai antidota medikamentiem. Turklāt sunim konstatētais hemorāģiskais enterīts ir norādīts tikai kā iespējamais apstāklis, kas varēja padziļināt akūtas plaušu tūskas un sirds mazspējas veidošanos. Līdz ar to, tiesa nav varējusi izdarīt viennozīmīgus secinājumus, ka suņa nāve ir iestājusies suņa individuālas reakcijas uz narkozes un/vai antidota medikamentu rezultātā.

Tiesa par vispārzināmu atzinusi faktu, ka visas zāles, tostarp veterinārmedicīnā lietotās, lielākā vai mazākā mērā var izraisīt blaknes, kas ir kaitīga un nevēlama dzīvnieka organisma reakcija, kuru izraisījusi zāļu lietošana. Blaknes var izpausties zāļu lietošanas laikā vai arī pēc zināma laika. Tās var būt gan pārejošas, gan neatgriezeniskas. Kā izriet no testēšanas pārskatā norādītā, nevēlamās zāļu iedarbības blakusparādības var būt arī katra konkrētā dzīvnieka organisma individuāla reakcija uz zālēm. Līdz ar to, kā to apliecina arī lietā iesniegtās zāļu lietošanas instrukcijas, pilnīga informācija par zāļu iedarbību nekad nav zināma, un attiecīgām iestādēm izvērtējot riskus, medicīnā tiek atļauta arī tādu zāļu lietošana, kuru nevēlamo blakusparādību sekas var būt pat dzīvnieka bojāeja. Vienlaikus, lai veicinātu šādu zāļu lietošanas drošumu, zāļu lietošanas instrukcijās tiek norādītas kontrindikācijas - organisma vai slimības īpatnības, kuru dēļ nedrīkst vai nav vēlams izmantot kādu medikamentu.

Tiesa konstatēja, ka ne prasītāja, ne veterinārmedicīnas speciālisti nebija konstatējuši sunim nekādas citas veselības problēmas, izņemot mitro dermatītu, kura ārstēšanai 2014.gada 26.maijā prasītāja bija vērsusies SIA "/nosaukums A/". Sunim agrāk nav bijušas konstatētas arī nekādas

sirdsdarbības problēmas vai citu iekšējo orgānu saslimšanas. Tāpat sunim nav bijušas nekādas nevēlamas blakusparādības agrāk veiktu narkozes līdzekļu ievadīšanas rezultātā.

Secināts, ka no suņa ārstēšanas procesā izmantoto narkozes līdzekļu un antidota lietošanas instrukcijās norādītajām kontrindikācijām neizriet, ka šo līdzekļu izmantošana nav vēlama vai nav pieļaujama hemorāģiskā enterīta gadījumā. Līdz ar to, tiesa atzinusi, ka pat tajā gadījumā, ja no lietā gūtajiem pierādījumiem būtu izdarāms viennozīmīgs secinājums par to, ka prasītājas suņa nāve ir iestājusies tā individuālas reakcijas uz narkozes un/vai antidota medikamentu rezultātā, tad ievērojot jau spriedumā konstatēto narkozes līdzekļu pamatoto izmantošanu sunim konstatētās saslimšanas (mitrais dermatīts) ārstēšanas procesā un farmācijas zinātnes nozaru attīstības pakāpi - to, ka nav iespējams pilnībā paredzēt katra konkrētā dzīvnieka organisma reakciju uz zāļu lietošanu, kā arī to, ka lietā nav konstatēts, ka sunim ievadītie medikamenti ievadīti pārkāpjot zāļu instrukcijās norādītās kontrindikācijas, tad arī gadījumā, ja suņa nāve būtu iestājusies lietoto medikamentu iedarbības rezultātā, nav konstatējama SIA "/nosaukums A/" darbinieku suņa ārstēšanas procesā pieļauta prettiesīga (ļaunā nolūkā vai aiz neuzmanības izdarīta) rīcība.

Strīda izšķiršanā vai prasītāja pirms suņa ārstēšanas uzsākšanas ir saņēmusi pilnīgu informāciju par sniegto pakalpojumu, t.i., paredzēto suņa ārstēšanas procesu un iespējamām blaknēm, tiesa atzinusi, ka kā vispārējās tiesību normas ir piemērojamas Patērētāju tiesību aizsardzības likumā ietvertās normas par pakalpojuma sniedzēja pienākumu sniegt pilnīgu informāciju par sniegto pakalpojumu. Šāds tiesas secinājums tiek pamatots ar apstākli, ka atbildētājs SIA "/nosaukums A/", ar kuru prasītāja ir stājusies līgumiskās attiecībās, saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 4.punktu, ir atzīstams par pakalpojuma sniedzēju šī likuma izpratnē, tas ir, par personu, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros sniedz pakalpojumu patērētājam, savukārt prasītāja, saskaņā ar šī likuma 1.panta 3.punktu, ir atzīstams par patērētāju, tas ir, par fizisku personu, kas izsaka vēlēšanos iegādāties, iegādājas vai varētu iegādāties vai izmantot preci vai pakalpojumu nolūkam, kurš nav saistīts ar tās saimniecisko vai profesionālo darbību.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 4.panta otro daļu, patērētājam jāsaņem pilnīga informācija [..] pakalpojumu, norēķināšanās veidu, līguma izpildījumu un atbildību, ja līgumsaistības tiek pārkāptas. Šī paša likuma 14.panta otrās daļas 1.punktā noteikts, ka pakalpojums neatbilst līguma noteikumiem, ja to sniedzot, nav ievērotas normatīvo aktu vai normatīvtehnisko dokumentu prasības vai tam ir citi trūkumi.

Saskaņā ar Veterinārmedicīnas likuma 56.panta 7.punktu, praktizējošam veterinārārstam ir pienākums ievērot veterinārmedicīniskās prakses standartus un profesionālo ētiku. Savukārt saskaņā ar Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksa 2.2.punktu, veterinārārsta pienākums ir dot lietderīgu profesionālu padomu un konsultāciju, izmantojot klientam saprotamus terminus, kā arī informāciju pirms pakalpojuma sniegšanas un tās laikā par paredzēto procedūru vēlamā mērķa sasniegšanai (ārstēšanas iespējas, prognozes, iespējamas blaknes).

Vienlaikus tiesa konstatējusi, ka ne Patērētāju tiesību aizsardzības likumā, ne Veterinārmedicīnas likumā, ne Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksā nav noteikts, kā fiksējams fakts, ka klients pirms pakalpojuma sniegšanas un tās laikā ir saņēmis informāciju par ārstēšanas procesu, tostarp, prognozēm un iespējamām blaknēm.

Tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 93. un 104.pantu, juridiskajā literatūrā norādīto par pierādīšanas pienākuma sadalījumu starp pusēm.

Līdz ar to, tiesa atzinusi, ka prasītāja, norādot faktu, ka viņa nav informēta par ārstēšanas procesu, ir atbrīvota no šāda fakta pierādīšanas un pierādīšanas pienākums tādējādi gulstas uz atbildētāju, kurš apgalvo, ka prasītāja informāciju ir saņēmusi.

No kartiņas redzams, ka prasītāja ir bijusi SIA "/nosaukums A/" kliente no 2007.gada un prasītājai šajā laikā dažādos periodos ir piederējuši četri mājdzīvnieki. Suņa ārstēšanas process, par kuru atbildētājs apgalvo, ka prasītāja bijusi informēta, ir ticis veikts 2014.gada 26.maijā. Līdz ar to, fakts, ka prasītāja uz kartiņas vāka, t.i., sākotnēji stājoties SIA "/nosaukums A/" uzskaitē kā pakalpojumu saņēmēja, ar savu parakstu ir apliecinājusi, ka ir informēta par to, ka anestēzijas un narkozes līdzekļu lietošana var būt bīstama dzīvnieka veselībai, norāda tikai uz to, ka vispārīgi prasītājai bija zināmas anestēzijas un narkozes līdzekļu lietošanas blaknes. To, ka prasītājai šāda vispārīga informācija par narkozes līdzekļu iespējamajām blaknēm ir zināma, tiesas sēdē apstiprināja arī viņas pārstāvis, noliedzot faktu, ka par narkozes lietošanu konkrēti 2014.gada 26.maijā prasītāja būtu bijusi informēta.

Atbildētāji citus pierādījumus faktam, ka prasītājai konkrēti 2014.gada 26.maijā tika izskaidrota kārtība, kādā tiks veikta suņa ārstēšana un ka tiks izmantoti narkozes līdzekļi, lietā nav iesniedzis un tiesa atzinusi, ka atbildētāju iebildumi par to, ka 2014.gada 26.maijā prasītāja ir informēta par to, ka suņa ārstēšanas procesā tiks veikta sedācijas narkoze un prasītāja šādam ārstēšanas procesam ir piekritusi, neapstiprinās ar citiem pierādījumiem lietā. Tādējādi atbildētājs, nesniedzot pilnīgu informāciju par pakalpojumu, ir pārkāpusi pušu noslēgtā, kā arī Patērētāju tiesību aizsardzības likumā un Veterinārmedicīnas likumā noteiktos, pakalpojuma līguma noteikumus.

Tiesa vērsusi uzmanību uz juridiskajā literatūrā norādīto un secinājusi, ka konstatējot, ka atbildētājs, nesniedzot prasītājam kā patērētājam pilnīgu informāciju par suņa ārstniecības procesu un tajā pielietotajiem narkozes līdzekļiem, ir pieļāvis neatļautu darbību, tiesai ir izšķirams jautājums, vai prasītājai šo atbildētāja neatļauto darbību dēļ ir radušies prasībā norādītie zaudējumi.

Izvērtējot prasītājas paskaidrojumus par to, ka, ja viņa būtu zinājusi, ka suņa mitrā dermatīta ārstēšanas procesā tiks pielietoti narkozes līdzekļi, tad viņa nebūtu piekritusi šādai ārstēšanai, tiesa atzinusi, ka šādi paskaidrojumi paši par sevi nav atzīstami par pierādījumiem, jo šādi apgalvojumi neapstiprinās ar citiem pierādījumiem lietā. Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis paskaidrojis, ka sunim agrāk, veicot manipulācijas pie cita veterinārmedicīnisko pakalpojumu sniedzēja, ir bijusi veikta sedācija, kam prasītāja ir devusi savu piekrišanu. Šī sedācija esot bijusi veikta tāpēc, lai sunim varētu veikt rentgenu un pārbaudīt suņa locītavu attīstību. Tādējādi prasītāja savu piekrišanu sedācijai ir devusi arī mazsvarīgākos apstākļos, kad nav nepieciešams veikt suņa ārstēšanu, bet tiek pārbaudīts tikai suņa vispārīgais fiziskais stāvoklis. Tiesa secinājusi, ka lietas iztiesāšanas gaitā nav gūti pierādījumi tam, ka prasītāja būtu atzīstama par speciālisti veterinārmedicīnas jomā, kas viņai zinot par sedācijas procesā izmantotajiem līdzekļiem, būtu devis iespēju izvērtēt šo līdzekļu atbilstību ārstēšanas procesā.

Turklāt, kā netiešu pierādījumu apstāklim, ka prasītājai sākotnēji nebija iebildumu pret ārstēšanas procesu, tiesa ir vērtējusi arī prasības pieteikumā norādīto, ka prasītāja par 2014.gada 26.maijā veiktajiem veterinārmedicīnas pakalpojumiem, ir veikusi samaksu SIA "/nosaukums A/", tostarp par sedācijas procesā izmantotajiem līdzekļiem. Tādējādi tiesa secinājusi, ka prasītājai viedoklis par to, ka viņa nebūtu piekritusi narkozes līdzekļu izmantošanai suņa ārstniecības procesā, ir radies tikai vēlākā laika gaitā, kad jau bija iestājušās prasītājai negatīvās sekas – suņa nāve.

Līdz ar to, tiesa atzinusi, ka prasītājas apgalvojumam par to, ka saņemot informāciju par suņa ārstēšanas procesu, viņa tam nebūtu piekritusi, ir deklaratīvs raksturs un lietā nav gūti pierādījumi apstāklim, ka atbildētāju prettiesiska rīcības - neinformēšanas, ka suņa ārstēšanas procesā tiks veikta sedācijas narkoze, rezultātā ir iestājušās prasītājai kaitīgās sekas - prasītājas suņa nāve.

Atbilstoši Civillikuma 1635.panta pirmās daļas nosacījumiem, nekonstatējot suņa ārstēšanas procesā, ka atbildētājs būtu pieļāvis prettiesisku (vainojamu) rīcību, kā arī nekonstatējot faktu, ka atbildētāju prettiesiska rīcības - prasītājas neinformēšanas par narkozes līdzekļu izmantošanu rezultātā, ir iestājušās kaitīgās sekas - prasītājai piederošā suņa bojāeja, nav konstatējams arī cēloniskais sakars starp atbildētāja veiktajām darbībām un prasītājai radītajiem zaudējumiem.

Savukārt nekonstatējot cēloņsakarību starp atbildētāja veiktajām darbībām un prasītājai radītajiem zaudējumiem, prasība par zaudējumu solidāru piedziņu ir noraidāma, neatkarīgi no prasītājai radušos zaudējumu apmēra. Līdz ar to spriedumā netiek vērtēts prasītājas norādīto zaudējumu apmērs un pamatotība.

Apelācijas sūdzību (2.sējums, lietas 155.-163.lapa) iesniegusi prasītāja /pers. E/, pārsūdzot spriedumu pilnā apmērā un norādot, ka tiesa, vērtējot atbildētāju prettiesisko rīcību, ir nepamatoti nodalījusi veterinārārsta pienākumu sniegt informāciju no ārstniecības procesa. Tiesa sašaurināti ir tulkojusi jēdzienu "ārstniecības process". Konkrētajā gadījumā tika sniegts veterinārmedicīnisks pakalpojums, kura ietvaros /pers. G/ un klīnikas personāls veica suņa ārstēšanas procesu, kas ietver gan slimību diagnostiku un ārstniecības procedūras, gan veterinārārsta pienākumu sniegt personai visu nepieciešamo informāciju par dzīvnieka ārstēšanu.

Ētikas kodekss regulē veterinārārstu ētikas un profesionālās uzvedības principus ārstēšanas procesā. Ētikas kodeksa noteikumu izpilde nav atdalāma no ārstniecības procesa un ārstēšanas process jāvērtē kopsakarā ar Ētikas kodeksa normām.

Tiesai konstatējot, ka klīnika, nesniedzot informāciju par ārstniecības procesu, sedācijas nepieciešamību un pielietotajiem narkozes līdzekļiem, nesaņemot piekrišanu to lietošana, ir pārkāpusi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā un Veterinārmedicīnas likumā noteiktos pakalpojuma līguma noteikumus, ir atzīstams, ka klīnika un /pers. G/ ir rīkojušies prettiesiski suņa ārstēšanas procesā, t.i., veterinārmedicīnas pakalpojuma sniegšanā, kas ietver arī informācijas sniegšanas pienākumu.

Atbildētājs un klīnikas personāls vispār neinformēja par narkozes līdzekļu izmantošanu sunim un ar to saistītajām iespējamām blaknēm. Tika liegtas tiesības izvēlēties piekrist vai atteikties no narkozes un to līdzekļu izmantošanas. Zinot, ka sunim lietotie medikamenti izraisīs vemšanu un iespējams arī citas blaknes, nebūtu dota piekrišana suņa sedācijai. Tikai iegūstot pilnu informāciju par suņa veselības stāvokli un paššajūtu, bija iespējams izvērtēt visus iespējamos riskus un blaknes, kas būtiski būtu ietekmējis ārstu lēmuma pieņemšanu par narkozes nepieciešamību. Līdz ar ko nepārprotami ir konstatējama /pers. G/ un klīnikas prettiesiska rīcība suņa ārstēšanas procesā.

Nepiekrīt tiesas secinājumam, ka lietā nav konstatējams cēloniskais sakars starp atbildētāju veiktajām darbībām un radītajiem zaudējumiem, jo tiesa vērtējusi ārstēšanas procesu atsevišķi no Ētikas kodeksā noteikto pienākumu izpildes. Tiesa nav ņēmusi vērā Ētikas kodeksa 1.1.punktu.

Nepamatots ir tiesas uzskats, ka sākotnēji nav bijuši iebildumi pret ārstēšanas procesu, jo tika veikta samaksa par suņa ārstēšanu. Samaksa klīnikai par suņa ārstēšanu tika veikta pēc klīnikas personāla uzaicinājuma tūlīt pēc ārstniecības procedūru pabeigšanas, kamēr suns tika nogādāts uz mašīnu. Uzreiz pēc ārstniecības procedūru pabeigšanas nebija redzams, ka sunim sākušies krampji. Uz to mikli nebija pamata atteikties no samaksas veikšanas, jo nekas neliecināja, ka ārstniecības procedūras veiktas nekvalitatīvi.

Tiesa ir atzinusi, ka /pers. G/ un klīnikas personāls ir rīkojušies prettiesiski, nesniedzot informāciju par suņa sedācijas nepieciešamību. Konstatējot šo prettiesisko rīcību, nav būtiskas nozīmes apstāklim, vai tika dota piekrišana suņa sedācijai, jo izteikt viedokli vispār netika dota. Tiesu praksē ir atzīts, ka informācijas sniegšanas pienākuma pārkāpums ārstniecības procesā ir tiešā cēloniskā sakarā ar zaudējumu rašanās iemesliem (*Senāta 2008.gada 9.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-13*).

Suns bija apmācīts un tam bija izdota LKF ciltsrakstu apliecība. Suņa audzināšanā un attīstībā tika ieguldīti ievērojami naudas līdzekļi, kas pārsniedz prasības pieteikumā norādīto zaudējumu apmēru.

Tiesa nepamatoti nav vērtējusi nodarīto zaudējumu apmēru un pamatotību. Zaudējumu aprēķinu ir sagatavojusi LKF, kas ir lielākā kinoloģijas organizācija Latvijas Republikā, ir Starptautiskās kinoloģijas federācijas (FCI) biedre, un objektīvi noteikusi zaudējumu apmēru.

Trešā persona AAS "/nosaukums C/" rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzību (2.sējums, lietas 168.-171.lapa) norāda, ka tā ir nepamatota un noraidāma, jo prasītāja nav pierādījusi atbildētāju vainojamību suņa bojā ejā, kā arī nodarīto zaudējumu apmēru. Pievienojas atbildētāja 2015.gada 13.oktobra rakstveida paskaidrojumiem, pilnībā piekrīt tiesas viedoklim un uzskata tos par pareiziem.

Atbildētāji /pers. G/ un SIA "/nosaukums A/" rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzību (2.sējums, lietas 174.-185.lapa), norāda, ka tiek uzturēti pirmās instances tiesai sniegtie rakstveida paskaidrojumi un pārstāvja paskaidrojumu tiesas sēdes laikā.

Pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka nav konstatējama cēloņsakarība starp klīnikas prettiesisko rīcību un prasītājai nodarītajiem zaudējumiem, bet nepiekrīt, ka klīnikas ārsti, t.sk., /pers. G/ būtu rīkojies prettiesiski un pastāvētu pierādīts prasītājai radušos zaudējumu apmērs.

Norāda uz Civilprocesa likuma 192.pantu, ka tiesa nevar grozīt prasības pamatu, atsakoties no prasījuma par solidāru piedziņu no abiem atbildētājiem, līdz ar ko tas kalpo par atsevišķu un absolūtu pamatu prasības noraidīšanai kopumā, neanalizējot pārējos apsvērumus lietā.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja pati ir norādījusi uz dalītām līgumiskajām attiecībām starp viņu, atbildētājiem un lietā nepieaicinātajiem klīnikas personālu, kā arī līgumiskajām attiecībām starp ārstu /pers. G/ un klīniku.

Nepiekrīt tiesas atzinumam, ka klīnika, nesniedzot prasītājai informāciju par ārstniecības procesu, sedācijas nepieciešamību un pielietotajiem narkozes līdzekļiem sunim, ir pārkāpusi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā un Veterinārmedicīnas likumā noteiktos pakalpojuma līguma nosacījumus.

Pirmās instances tiesa nonākusi pretrunās pierādījumu izvērtēšanā un pareizu normatīvo aktu piemērošanā. Spriedums ir pretrunīgs, kaut gan secinājumi izdarīti pamatoti un pareizi. Veterinārmedicīnas likums ir speciālā tiesību norma attiecībā pret Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām, līdz ar ko nevar pastāvēt vienlaicīga abu normu piemērošana. Tiesa atsaukusies arī uz blaknēto normu Latvijas Veterinārārstu Ētikas kodeksu.

Lietā dokumentāli ir pierādīts, ka prasītāja, kā suņa īpašniece saņēma visu nepieciešamo informāciju par gaidāmo sedāciju un bija informēta par blaknēm, kādas var rasties dzīvniekam individuāli, pielietojot konkrēto ārstniecības preparātu. Turklāt tiesa nav konstatējusi, ka atbildētāji būtu pieļāvuši rupju neuzmanību Civillikuma 1645.panta izpratnē.

Kritiski vērtējami prasītājas apsvērumi, kas nav izvirzīti prasības pieteikumā, bet tika izvirzīti tiesas sēdes laikā, ka prasītāja nebūtu devusi piekrišanu sedācijai, ja būtu zinājusi, ka lietotie medikamenti izraisīs sunim vemšanu un iespējams arī citas blaknes, jo sunim vemšana nenotika, līdz ar ko tas ir kārtējais deklaratīvais prasītājas pieņēmums un mēģinājums attaisnot savus apgalvojumus. Turklāt vemšanu var izraisīt virkne dažādu faktoru un blaknes izraisa praktiski jebkurš medikaments. Suns procedūru pārcieta bez jebkādām problēmām. Suņa sekcijas protokolā norādīts uz akūtu plaušu tūsku, kas izslēdz tās rašanos narkozes laikā.

Uzskata, ka nav pierādīts zaudējumu apmērs, jo suņa barošanas un apmācības izdevumi nav uzskatāmi par zaudējumiem Civillikuma izpratnē.

Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzējas un prasītājas pārstāvis zvērināts advokāts Egils Radziņš uzturēja prasību un apelācijas sūdzību pilnā apmērā. Lūdza, lai tiesa ņem vērā visu apelācijas sūdzībā norādīto. Vērsa uzmanību uz pirmās instances tiesas sprieduma 12.lapā motīvu daļā ietvertajām pretrunām, kā rezultātā tapis nepareizs spriedums, ar kuru noraidīta prasība. Uzskata, ka pretruna izpaudusies tā, ka tiesa atzinusi, ka atbildētājs pārkāpis pakalpojuma līguma noteikumus, pieļāvis neatļautu darbību Civillikuma 1635.panta izpratnē, taču vēlāk spriedumā tiesa norāda uz to pašu civillikuma pantu, bet nekonstatē atbildētāju prettiesisko rīcību, nekonstatē cēlonisko sakaru. Paskaidroja, ka prettiesiska darbība konstatēta pirmās instances tiesas spriedumā, pārkāpts Veterinārmedicīnas likuma 56.panta 7.punkts, Veterinārārstu kodeksa 2.2.punkts. Norādīja, ka var runāt par prasītājam radušamies zaudējumiem, atbildētāju atbildību, jo pieļautais tiesību pārkāpums, prasītājas neinformēšana, kur prasītāja nebūtu piekritusi narkozes ievadīšanai, novedusi pie suņa bojāejas. Pierādījumus nevērtē pēc tā, kā būtu, ja būtu, jāiziet no tā, ka persona tendēta uz personas godprātīgu tiesību

izmantošanu. Uzskata, ka solidāra atbildētāju atbildība ir saskaņā ar Civillikuma 1674.pantā noteikto, Ministru kabineta noteikumos Nr.768 norādīto par veterināro pakalpojumu sniegšanu. Attiecībā par zaudējumu apmēru pirmās instances tiesā iesniegti pierādījumi kopā ar prasības pieteikumu. Uzskata, ka zaudējumi nosakāmi suņa vērtības apmērā, suņa vērtība saistīta ar izdevumiem, kas radušies izstādes suņa audzēšanā, nav iespējams noteikt tirgus vērtību sunim. Zaudējumu atlīdzināšanas pamatā jāizmanto izdevumi, kas saistīti ar suņa audzināšanu.

Tiesas sēdē atbildētāju pārstāvis /pers. AC/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina, norādīja, ka tiesa var vadīties no atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem. atzina, ka pamatos pirmās instances tiesas spriedums ir pareizs. Papildus paskaidroja, ka par pirmās instances tiesas sprieduma pretrunīgumu, tā 12.un 14.lapā, ir jautājums par iztulkošanu, kur atbildētāji pretrunas nesaskata. Ja arī piekrīt Kuldīgas rajona tiesas secinājumam, ka atbildētāji nav rīkojušies tiesiski, neizskaidrojot prasītājai par sedāciju un tās sekām, tad sprieduma 14.lapas 3.rindkopā tiesas secinājums, ka nekonstatējot, ka suņa ārstēšanas procesā atbildētāji būtu pieļāvuši prettiesisku vainojamu rīcību, nekonstatējot faktu, ka rīcības rezultātā būtu iestājušās kaitīgas sekas, nav konstatējams cēloniskais sakars. Pretrunas nesaskata, jo tiesa norādījusi, ka iespējamā neizskaidrošana, nav saistāma ar nāves iestāšanos, tas ir gramatiskās tulkošanas jautājums. Par veikto sekciju, atzinums ir dots varbūtības formā, tas nav uzskatāms par eksperta atzinumu, ētikas komisija ir atzinusi, ka narkozes pielietošana ir bijusi pareiza, par to strīda nav. Vērsa uzmanību uz tiesas sprieduma 13.lapas trešo rindkopu no apakšas par paskaidrojumiem Civilprocesa likuma 104.panta izpratnē. Norādīja, ka sprieduma 12.lapas otrā rindkopā no apakšas tiesa pareizi konstatējusi, ka ne Patērētāju tiesību aizsardzības likumā, ne Veterinārmedicīnas likumā, ne Veterinārās ētikas kodeksā nav noteikts, kā jāfiksē fakts, ka prasītāja pirms ārstniecības procesa par to informēta. Uzskata, ka lietas 2.sējumā esošajā kartiņas kopijā ar prasītājas parakstu par narkozes ietekmi redzams, ka prasītāja informēta, starp informēšanu, neinformēšanu un sekām, kas iestājušās, nepastāv tiešs cēloniskais sakars. Norādīja, ka prasība nav pamatota un pierādīta, jautājumā par solidaritāti pievienojās pirmās instances spriedumam. Uzskatīja, ka šajā gadījumā jāvadās nevis no Civillikuma 1647.panta, bet no Civillikuma 1782.panta, nevienā gadījumā netiek celta prasība solidāri pret ārstu un ārstniecības iestādi, jo suņa īpašnieks stājas tiesiskās attiecībās ar juridisko personu, nevis konkrētu vetārstu. Paskaidroja, ka ir iespējams noteikt suņa vērtību nevis pēc ieguldījuma metodes, bet novērtējot to, cik šāds suns būtu vērts, ja piepeši īpašnieks pieņemtu lēmumu suni pārdot. Nepiekrita uzskatam, ka zaudējumi radušies no barošana un priekšmetu pirkšanas skološanai.

Tiesas sēdē trešās personas pārstāve zvērināta advokāte Jeļena Jaškova norādīja, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota, prasību noraidāma. Paskaidroja, ka pilnībā uztur iepriekš sniegtos paskaidrojumus pirmajā instancē, rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzību. Pievienojās atbildētāja argumentācijai, viedoklim par apelācijas sūdzības nepamatotību, prasības noraidīšanu. Par solidāro atbildību norādīja, ka bez atbildētāja /pers. G/ dažādas manipulācijas veica arī citi sabiedrības darbinieki. Vērsa uzmanību, ka apdrošinātas tiek atsevišķas personas, apdrošinājuma ņēmējs ir klīnika, apdrošinātās personas atsevišķi ārsti. Prasība kaitējuma nodarīšanas gadījumā vienmēr tiek izvirzīta klīnikai, pēc tam tā var realizēt savas regresa tiesības pret konkrētu vetārstu, ja konstatējama civiltiesiska atbildība, ja izmanto civiltiesisko apdrošināšanu. Attiecībā uz zaudējumu summu norādīja, ka konkrētā lietā pieteikti zaudējumi, kas aprēķināti dīvaini, aprēķins vērtējams kritiski. Paskaidroja, ka atbilstoši likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 35.pantam kompensācija nedrīkst pārsniegt reāli nodarīto zaudējumu apmēru. Norādīja, ka šajā gadījumā tiek runāts par kustamu mantu (suni). Jebkurai kustamai mantai var noteikt tirgus vērtību. Visi papildus izdevumi, kas minēti, veicot pirmatnējo aprēķinu, nav vērā ņemami, jo pēc analoģijas jebkuras mantai var skaitīt nepieciešamos un lietderīgos izdevumus, kas saistīti ar mantas parasto lietošanu un izmantošanu. Nav pierādījumi, kas liecina, ka zaudējumu apmērs būtu 11 000 EUR. Vērsa uzmanību uz to, ka lietas materiāliem nav pievienoti pierādījumi, kas liecinātu, cik, aptuveni, uz suņa nāves brīdi varētu maksāt šīs šķirnes kucēns. Vērsa uzmanību uz to, ka prasība pamatota ar Civillikuma 1635.pantu, kas paredz, ka pirms civiltiesiskās atbildības konstatēšanas nepieciešams konstatēt zaudējumu priekšnosacījumus. Uzskatīja, ka pirmās instances tiesa spriedumā ļoti precīzi norādījusi, ka pēc pierādījumiem atbildētāju rīcība, it kā neinformējot par manipulāciju, tomēr nav cēloniskā sakarā ar sekām – suņa nāvi.

Motīvu daļa

Civillietu tiesas kolēģija, pārbaudījusi pierādījumus, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, kā arī izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, uzskata, ka prasība ir nepamatota un noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, savukārt Civilprocesa likuma 430.panta trešā daļa nosaka, ka fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tiesas kolēģija, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ tiesas kolēģija pievienojas sprieduma motivācijai pilnībā. Apelācijas sūdzībā norādītie apstākļi nav vērtējami kā pamats pirmās instances tiesas nolēmuma atcelšanai.

Atbildot uz apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem un iebildumiem, tiesas kolēģija papildus norāda uz sekojošo.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 192.pantam tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97.panta prasībām tiesa lietas apstākļus noskaidro pēc tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem un novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem. Minētās tiesību normas nepiešķir tiesai tiesības nepārbaudīt un nevērtēt lietā esošos pierādījumus. Tāpat ir ņemami vērā Civilprocesa likuma 10. un 93.panta nosacījumi.

Tiesību doktrīnā sniegta atziņa, ka neapšaubāmi, tiesai vispirms jāpārbauda prasītāja tiesības aizskāruma esamība. Šo jautājumu noskaidrošana nav atkarīga no atbildētāja celtajiem iebildumiem pret prasību (*sk. Līcis A., Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 26.lpp.*). Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteiktajam principam jāpierāda, pierādījumi jāiesniedz tam, kurš apgalvo, un nevis tam, kurš noliedz. Tādējādi *onus probandi* – pierādīšanas nasta jeb pierādīšanas pienākums vispirms gulstas uz prasītāju, kurš griežas tiesā ar lūgumu aizsargāt aizskartās tiesības. Līdz brīdim, kamēr prasītājs nav pierādījis prasību (savu prasījumu pamatotību), atbildētājam nekas nav jāpierāda (..) (*sk. Līcis A., Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 72.lpp.; CIVILPROCESA LIKUMA KOMENTĀRI. I daļa (1.-28.nodaļa). Sagatavojis Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2011, 256.lpp.*).

Prasība ir procesuāls līdzeklis, ar kuru persona ierosina civiltiesiska strīda izskatīšanu. Prasībai ir elementi - priekšmets un pamats.

Prasības priekšmetu veido prasītāja materiāltiesiskais prasījums. Savukārt otru prasības elementu, pamatu, veido apstākļi, ar kuriem prasītājs pamato savu prasījumu, t.i., juridiski fakti, ar kuriem tiesību normas hipotēze saista strīda pušu materiāltiesiskās attiecības esamību, grozīšanos

vai izbeigšanos.

Civillikuma 1770.pants nosaka, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu, katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Zaudējumu atlīdzināšana ir galvenais civiltiesiskais līdzeklis tiesību aizskāruma mantisko seku novēršanai un tās mērķis ir nodrošināt pēc iespējas pilnīgāku tāda stāvokļa atjaunošanu, kāds būtu bijis tad, ja aizskārums nebūtu noticis.

Kā norādīts tiesību doktrīnā: „Ar jēdzienu „zaudējums" saprot jebkādu mantas samazinājumu, zudumu vai bojājumu, kā arī peļņas atrāvumu, papildu izdevumus un citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas" (*sk. K. Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Rīga, 2006, 238.lpp.*).

Savukārt Civillikuma 1771.pantā norādīts, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā uz nodrošinājumu. Bet Civillikuma 1772.pantā noteikts, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums. Civillikuma 1773.pantā izskaidrots, ka zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas.

Juridiskajā literatūrā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv trīs šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) prettiesiska vainojama rīcība (ietver arī vainojamības vai attaisnojamu neesamības noskaidrošanu); 2) kaitējuma esamība; 3) cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un kaitējumu *(Prof. Dr. habil. iur. Kalvis Torgāns. Vainas vai attaisnojumu meklējumi civil tiesībās. Jurista Vārds, Nr.20, 2005.gada 31.maijs; Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 2.aprīļa spriedums lietā SKC-143)*. Arī Mg. iur. Jānis Kārkliņš norādījis: „Vērtējot civiltiesiskās atbildības pamatus, pietiktu konstatēt trīs zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumus – zaudējumu apmēru, cēloņsakarību un prettiesisku rīcību, kuru nosakot, cita starpā, tiek ņemti vērā prettiesisko rīcību (tātad vainu) neizslēdzošie apstākļi (likumiskie attaisnojumi) *(Mg. iur. Jānis Kārkliņš, LU Juridiskās fakultātes Civiltiesību katedras pasniedzējs, doktorants. Vainas nozīme, nosakot civiltiesisko atbildību. Jurista Vārds, Nr.15, 2005.gads 26.aprīlis)*.

Attiecībā par solidāro atbildību tiesas kolēģija pievienojās pirmās instances tiesas norādītajam. No pierādījumiem lietā (2.sējums, lietas 51-89.lapa) redzams, ka atbildētājs /pers. G/ ir norādījis SIA "/nosaukums A/" kā savu veterinārmedicīniskas prakses iestādi, ar kuru noslēdzis darba līgumu un pieņemts darbā par veterinārārstu. No minētā secināms, ka atbildētājs /pers. G/ pie SIA "/nosaukums A/" ir nodarbināts uz darba līguma pamata. Prasītāja pakalpojumu saņemšanai griezusies pie SIA "/nosaukums A/", par saņemto pakalpojumu norēķinājusies ar SIA "/nosaukums A/", par ko strīda nav. Savukārt uz darba līguma pamata strādājošas konkrētas veterinārmedicīniskos pakalpojumus sniedzošas personas, saskaņā ar Darba grafiku (2.sējums, lietas 90.-91.lapa), 2014.gada 26.maijā veica prasītājas Suņa ārstēšanu. Arī no Medicīniskās kartiņas (2.sējums, lietas 3.-8.lapa) redzams, ka /pers. E/ savu dzīvnieku aprūpi ir uzticējusi tieši SIA "/nosaukums A/".

Tiesas kolēģijas ieskatā prasītājas norādei uz Ministru kabineta 2013.gada 10.septembra noteikumu Nr.768 „Prasības veterinārmedicīniskās prakses iestādēm un veterinārmedicīniskā pakalpojuma sniedzējiem, to reģistrācijas un reģistrācijas anulēšanas kārtība" (turpmāk Ministru kabineta noteikumi Nr.768) 3.punktu solidāras atbildības noteikšanā nav izšķirošas nozīmes, jo atbildētāji nav nolieguši, ka Suņa ārstēšanu veica gan atbildētājs /pers. G/, gan arī citi SIA "/nosaukums A/" darbinieki, kuri ar sabiedrību ir darba tiesiskajās attiecībās. Savukārt prasītājas norādēm uz Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksa noteiktiem punktiem (1.5., 2.2.punkts) un Veterinārmedicīnas likumu nav izšķirošas nozīmes solidārās atbildības noteikšanā, jo Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksā ir norādīts veterinārārsta ētikas un profesionālās uzvedības standarts, par kura pārkāpumiem veterinārārstam piemēroji disciplinārie sodi, bet Veterinārmedicīnas likums nosaka to personu loku, kam ir tiesības nodarboties ar veterinārmedicīnisko praksi, praktizējoša veterinārārsta tiesības un pienākumus. Šie tiesību akti nenosaka veterinārmedicīniskās prakses iestādes civiltiesisko atbildību. Tiesas kolēģija atzīst, ka 2014.gada 26.maijā veiktos veterinārmedicīniskos pakalpojumus prasītājas Suņa ārstēšanā sniedza personāls, kas ar SIA "/nosaukums A/" tobrīd bija darba tiesiskajās attiecībās. Secīgi šajā lietā nav nodibināma Civillikuma 1674.pantā paredzētā solidārā atbildība, un lietas izspriešanā piemēroji Civillikuma 1782.panta nosacījumi, kas neizslēdz sabiedrības darbinieku, t.sk. atbildētāja /pers. G/ veikto darbību izvērtēšanu, to atbilstību tiesību normu prasībām.

Attiecībā par atbildētāju prettiesisku rīcību Suņa ārstēšanas procesā, kurā ietilpst arī informācijas sniegšanas pienākums un par cēloņsakarību starp atbildētāju prettiesisko rīcību un prasītājai nodarītiem zaudējumiem tiesas kolēģija norāda sekojošo.

No lietā esošiem rakstveida pierādījumiem - Latvijas vetārstu biedrības Profesionālās ētikas komisijas sēdes protokolā norādītā (1.sējums, lietas 24.-26.lapa) 2.sējums), redzams, ka Ētikas komisija ir atzinusi, ka atbildētājs /pers. G/ un viņa klīnikas personāls ir izvēlējušies pareizu rīcību mitrā dermatīta ārstēšanai, jo mitrā dermatīta gadījumos apmatojums ir jānoskuj, lai ierobežotu infekcijas izplatību, kā arī lai vieglāk būtu kopjami bojātie ādas laukumi turpmākajā ārstēšanas kursā. Atzīstot par pareizu prasītājai piederošā Suņa ārstēšanas procesu, tostarp narkozes līdzekļu izmantošanu, Ētikas komisija ir norādījusi, ka narkozes līdzekļi tika izmantoti dzīvnieka sedācijai tāpēc, ka bieži vien mitrais dermatīts ir ļoti sāpīgs process un dzīvnieki bez sedācijas nespēj paciest apmatojuma noskūšanu un bojātās ādas apstrādi. Tiesas kolēģijai šo atzinumu nav pamata apšaubīt, to devuši savas nozares speciālisti, pretēji pierādījumi lietā nav iesniegti. Vienlaicīgi minētā komisija ir norādījusi, ka atbildētāja /pers. G/ rīcībā ir saskatāmi veterinārārsta ētikas pārkāpumi, neinformējot Suņa īpašnieci par sedācijas nepieciešamību un iespējamām blaknēm, ir saskatīts Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksa 2.2.punktā (2.sējuma, lietas 102.-108.lapa) noteiktā pārkāpums. Arī pirmās instances tiesa ir atzinusi, ka atbildētājs SIA "/nosaukums A/", nesniedzot pilnīgu informāciju par pakalpojumu – par sedācijas pielietošanu, ir pārkāpis pušu noslēgtā, kā arī Patērētāju tiesību aizsardzības likumā un Veterinārmedicīnas likumā noteiktos, pakalpojuma līguma noteikumus. Par šo tiesas secinājumu pretēji pierādījumi lietā nav iesniegti. Līdz ar to ir atzīstams, ka tā rezultātā sabiedrība ir pieļāvusi neatļautu darbību.

Tiesas kolēģija arī uzskata prasītājas pausto viedokli, ka prasītājas neinformēšana par narkozes pielietošanu ir atzīstama par atbildētāju prettiesisku darbību, jo, ja būtu sniegta informācija par narkozes līdzekļu pielietošanu, viņa nebūtu piekritusi to izmantošanai Suņa ārstēšanā, par deklaratīvu un nepierādītu. No rakstveida pierādījuma lietā – Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" Diagnostikas centra Testēšanas pārskata (1.sējums, lietas 29.-33.lapa) secināms, ka Suņa slimības cēlonis ir smaga akūta plaušu tūska un akūta sirds mazspēja, Testēšanas pārskata komentāros norādīts, ka dzīvnieka akūtas plaušu tūskas un akūtas sirds mazspējas iemesls var būt individuāla reakcija uz narkozes un/vai narkozes antidota medikamentiem, kuru iespējams varējis padziļināt Sunim sekcijas laikā konstatētais hemorāģiskais enterīts (tievās zarnas iekaisums). No minētā secināms, ka saskaņā ar Testēšanas pārskatā norādīto, tikai pieļāvuma formā ir atzīts, ka Sunim konstatētie veselības traucējumi ir radušies kā reakcija uz narkozes un/vai andidota medikamentiem. Turklāt arī Sunim konstatētais hemorāģiskais enterīts ir norādīts tikai kā iespējamais apstāklis, kas varēja padziļināt akūtas plaušu tūskas un sirds mazspējas veidošanos. Arī tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamata izdarīt viennozīmīgus secinājumus par to, ka Suņa nāve ir iestājusies Suņa individuālas reakcijas uz narkozes un/vai antidota medikamentu rezultātā.

Turklāt pusēm nav strīda, ka Suņa ārstēšanas procesā būtu izmantoti Latvijas Republikas veterināro zāļu reģistrā nereģistrēti narkozes līdzekļi un/vai tie pielietoti neatbilstoši dzīvnieka sugai, paredzētajām zāļu devām, lietošanas veidam vai paņēmienam. Kā arī nav apstrīdams

vispārzināmais fakts, ka visas zāles, tostarp veterinārmedicīnā lietotās, lielākā vai mazākā mērā var izraisīt blaknes, kas ir kaitīga un nevēlama dzīvnieka organisma reakcija, kuru izraisījusi zāļu lietošana. Blaknes var izpausties zāļu lietošanas laikā vai arī pēc zināma laika. Tās var būt gan pārejošas, gan neatgriezeniskas. Kā redzams no Testēšanas pārskatā norādītā, nevēlamās zāļu iedarbības blakusparādības var būt arī katra konkrētā dzīvnieka organisma individuāla reakcija uz zālēm. Kā to apliecina lietā iesniegtās zāļu lietošanas instrukcijas (2.sējums, lietas 9.-21.lapa), pilnīga informācija par zāļu iedarbību nekad nav zināma, attiecīgām iestādēm izvērtējot riskus, medicīnā tiek atļauta arī tādu zāļu lietošana, kuru nevēlamo blakusparādību sekas var būt pat dzīvnieka bojāeja. Vienlaikus, lai veicinātu šādu zāļu lietošanas drošumu, zāļu lietošanas instrukcijās tiek norādītas kontrindikācijas - organisma vai slimības īpatnības, kuru dēļ nedrīkst vai nav vēlams izmantot kādu medikamentu. Pusēm lietā nav strīda par to, ka neviena no pusēm nebija konstatējusi Sunim nekādas citas veselības problēmas, izņemot mitro dermatītu, kā dēļ 2014.gada 26.maijā prasītāja vērsusās SIA "/nosaukums A/". Tāpat Sunim agrāk nav bijušas konstatētas nekādas sirdsdarbības problēmas vai citu iekšējo orgānu saslimšanas. Sunim nav bijušas nekādas nevēlamas blakusparādības agrāk veiktu narkozes līdzekļu ievadīšanas rezultātā, jo narkoze ari iepriekš bija pielietota Sunim ārstniecisko manipulāciju veikšanā. Arī no Suņa ārstēšanas procesā izmantoto narkozes līdzekļu un antidota lietošanas instrukcijās norādītajām kontrindikācijām (2.sējuma lietas 9.-21.lapa) neizriet, ka šo līdzekļu izmantošana nav vēlama vai nav pieļaujama hemorāģiskā enterīta gadījumā.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, arī gadījumā, ja Suņa nāve būtu iestājusies lietoto medikamentu iedarbības rezultātā, tiesas kolēģijas ieskatā nav pamata konstatēt, ka SIA "/nosaukums A/" darbinieki Suņa ārstēšanas procesā pieļāvuši prettiesīgu rīcību (ļaunā nolūkā vai aiz neuzmanības izdarītu). Savukārt ir pamats atzīt, ka pilnīgas informācijas nesniegšana prasītājai kā patērētājai par Suņa ārstniecības procesu, sedācijas pielietošanu ir atzīstama par atbildētāja SIA "/nosaukums A/" neatļautu darbību. Taču no pierādījumiem lietā – neapstiprinās, ka prasītājas neinformēšanas par sedācijas pielietošanu rezultātā ir iestājušās prasītājai kaitīgās sekas – prasītājas Suņa nāve.

Tiesas kolēģija, pretēji apelācijas sūdzības iesniedzējai, nesaskata pretrunas pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļā. Tiesas kolēģija pievienojas atbildētāju pārstāvja paustajiem argumentiem par to, ka tas ir tiesību normu iztulkošanas jautājums, jo pirmās instances tiesa nolēmuma motīvu daļā norādījusi, ka neinformēšana par Suņa ārstēšanas procesa veikšanu ar sedāciju (narkozē) nav cēloniskā sakarā ar kaitīgu seku iestāšanos prasītājai – Suņa nāvi (2.sējuma, lietas 150.lapa, tiesas sprieduma 14.lapa). Tāpat tiesas kolēģijas ieskatā minētās lietas izskatīšanā nav piemērojama judikatūra, uz ko norādījusi apelācijas sūdzības iesniedzēja – Senāta 2008.gada 9.janvāra spriedumā lietā Nr. SKC-13 paustās atziņas, jo izskatāmās lietas faktiskie apstākļi ir atšķirīgi. Savukārt prasītājas atsauces uz Latvijas Veterinārārstu ētikas kodeksa 1.1.punktā norādīto, ka klienti no veterinārārstiem ir tiesīgi sagaidīt pienācīgu kompensāciju pamatotas prasības gadījumā (2.sējums, lietas 102.-108.lapa), nav piemērojams strīda izskatīšanā par zaudējumu piedziņu, bet citus prasījumus prasītāja nav cēlusi.

Atbilstoši judikatūrai un tiesību doktrīnai prasības pamats ir nevis tiesību norma, bet gan faktiskie apstākļi, kuri rada prasījumu (*sk. Senāta spriedumu lietā Nr. SKC-63/2006; sk. arī Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28. nodaļa). Autoru kolektīvs, prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2011, 322.lpp.)*. Savukārt tiesību normas izvēle, iztulkošana un piemērošana konkrētajiem faktiskajiem apstākļiem ir tiesas kompetence, jo princips *jura novit curia* nosaka, ka tiesai pašai jāzina likums neatkarīgi no tā, ko norādījušas vai nav norādījušas puses *(sk. V.Bukovskis. Civīlprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933, 304.-305.lpp.; sk. arī Senāta spriedumus lietās Nr. SKC-10/2012, SKC-1491/2013, Civillietu departamenta spriedumus lietās Nr. SKC-41/2015, SKC-89/2015)*. Vienlaikus tiesības uz motivētu tiesas nolēmumu nenozīmē, ka tiesai ir pienākums atbildēt uz jebkuru procesa dalībnieka argumentu, bet gan tikai uz tādiem, kas attiecas uz lietu un ir nozīmīgi (*sk. sal. Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof.R.Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 140.lpp.*). Līdz ar to tiesai bija patstāvīgi jāizvērtē prasības pamats (faktiskie apstākļi, uz kuriem balstīta prasība), jāatrod piemērojamā tiesību norma un jāsubsumē faktiskie apstākļi piemērojamai tiesību normai, kas arī ir izdarīts.

Par pārējiem apelācijas sūdzībā izteiktajiem argumentiem tiesas kolēģija savu viedokli neizsaka, jo to jau ir paudusi pirmās instances tiesa savā nolēmumā.

Attiecībā par zaudējumu apmēru un pamatotību, ko pirmās instances tiesa savā spriedumā nav vērtējusi, tiesas kolēģija norāda sekojošo. Ņemot vērā prasītājas iesniegtos pierādījumus – Suņa ciltsrakstus, paziņojumus, izziņas, diplomus, Vaislas dokumentus, prasītājas konta informāciju (1.sējums, lietas 15.lapa; 2.sējums, lietas 117., 118.-120., 121., 134., 135., 136., 124., 125., 126., 127., 128.-129., 130., 131.-132., 133., 137.lapa) tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt prasītājas lielo ieguldījumu Suņa audzināšanā un attīstībā. Taču tiesas kolēģijas ieskatā minētie ieguldījumi (barošana, uzturēšana, apmācība) nav atzīstami par zaudējumiem Civillikuma izpratnē, kas piedzenami no atbildētājiem prasītājas labā. Turklāt prasītāja nav iesniegusi nevienu pierādījumu par Suņa vērtību, lai varētu spriest par prasītājai radušos zaudējumu apmēru.

Tiesas kolēģija secina, ka no iesniegtajiem pierādījumiem lietā neapstiprinās fakts, ka atbildētāji ir nodarījuši zaudējumus 11 000 EUR apmērā, jo nav pierādīti trīs vienlaicīgi pastāvoši iepriekš norādītie priekšnoteikumi jeb zaudējumu atlīdzības pamati.

Ņemot vērā iepriekš minētos argumentus, tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamats apmierināt celto prasību.

Pirmās instances tiesa spriedumā piemērojusi faktiskajiem apstākļiem atbilstošas procesuālo un materiālo tiesību normas, apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nevar būt pamatā pretēju secinājumu izdarīšanai.

Savukārt atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta otrajai daļai, tiesas kolēģija atzīst, ka no prasītājas /pers. E/ valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu piegādi apelācijas instances tiesā 36,79 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem /pers. E/ nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu, kas skaitāms no šī sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 194., 430., 432. un 434.pantu Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

/pers. E/, personas kods /personas kods/, prasību pret SIA "/nosaukums A/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, un /pers. G/, personas kods /personas kods/, par zaudējumu 11 000 EUR solidāru piedziņu noraidīt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu 36,79 EUR (trīsdesmit seši *euro* un 79 centi), kas jāsamaksā Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22 kontā Nr.LV51TREL2190458019000.

Noteikt termiņu /pers. E/ sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums - 2016. gada 6.jūlijs.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Kurzemes apgabaltiesā.

Faktiskais sprieduma sastādīšanas datums – 2016.gada 15.jūlijs.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese J.Mauliņa

Tiesnese L.Kraule

Tiesnese B.Ķeire